

29. august 2018

Til:
Byrådet Varde Kommune

Emne:
Høringssvar til Budgetforslag 2019-2022 bilag D20 flere midler til lokaletilskud

Bilag:
1. Statistik fra Danmarks Statistik på excelform

Kære Byråd

Denne henvendelse fra Idrætsrådet er foranlediget af det seneste møde afholdt i Udvalget for Kultur og Fritid. Med reference til referatet af 11. juni 2018 konstaterer vi med bekymring, at det overvejes at reducere lokaletilskuddet med op til syv procent. Vi i idrætsrådet har gennem længere tid i dialog med jer talt for, at netop lokaletilskuddet vil være det bedste sted at give bedre vilkår for en hårdt trængt inde-idræt i vores kommune. Kombinationen af en høj timesats og et lavt lokaletilskud har gennem en årrække skabt en giftig cocktail for vores idrætsforeninger, der er tvunget til at tjene penge baseret på frivillighed. Penge, der vel at mærke går udelukkende til overlevelse. Jeres udvalg har gennem puljer og i dialog med os ønsket at føre en politik, der udvikler vores idrætsforeninger. Vi vil i dette brev pege på, at mulighederne for udvikling af vores kommunes idrætsliv er begrænsede, da klubberne kæmper for overlevelse.

Baggrund

Sidste år har emnet været bragt op.¹ Indtil nu har det været vores opfattelse i Idrætsrådet, at der har været stor politisk vilje til at give de trængte foreninger en udstrakt hånd.² I referatet jf ref. a ses det, at Esbjerg, Ringkøbing-Skjern og Vejen benyttes som sammenligningsgrundlag og som argument for, at lokaletilskuddet vil kunne reduceres i Varde. Det mener vi, er en problematisk sammenligning, da disse kommuner, sammen med

¹ Læserbrev fra Claus Nellemann Damm 4. april 2017: <https://www.jv.dk/debatvarde/Hvornaar-faar-idraetten-et-loeft/artikel/2494160>

² Læserbrev fra Ingvard Ladefoged (S), 4. november 2017.: <https://www.jv.dk/debatvarde/Lokaletilskud-til-foreninger-fra-75--til-90--nu/artikel/2556632>

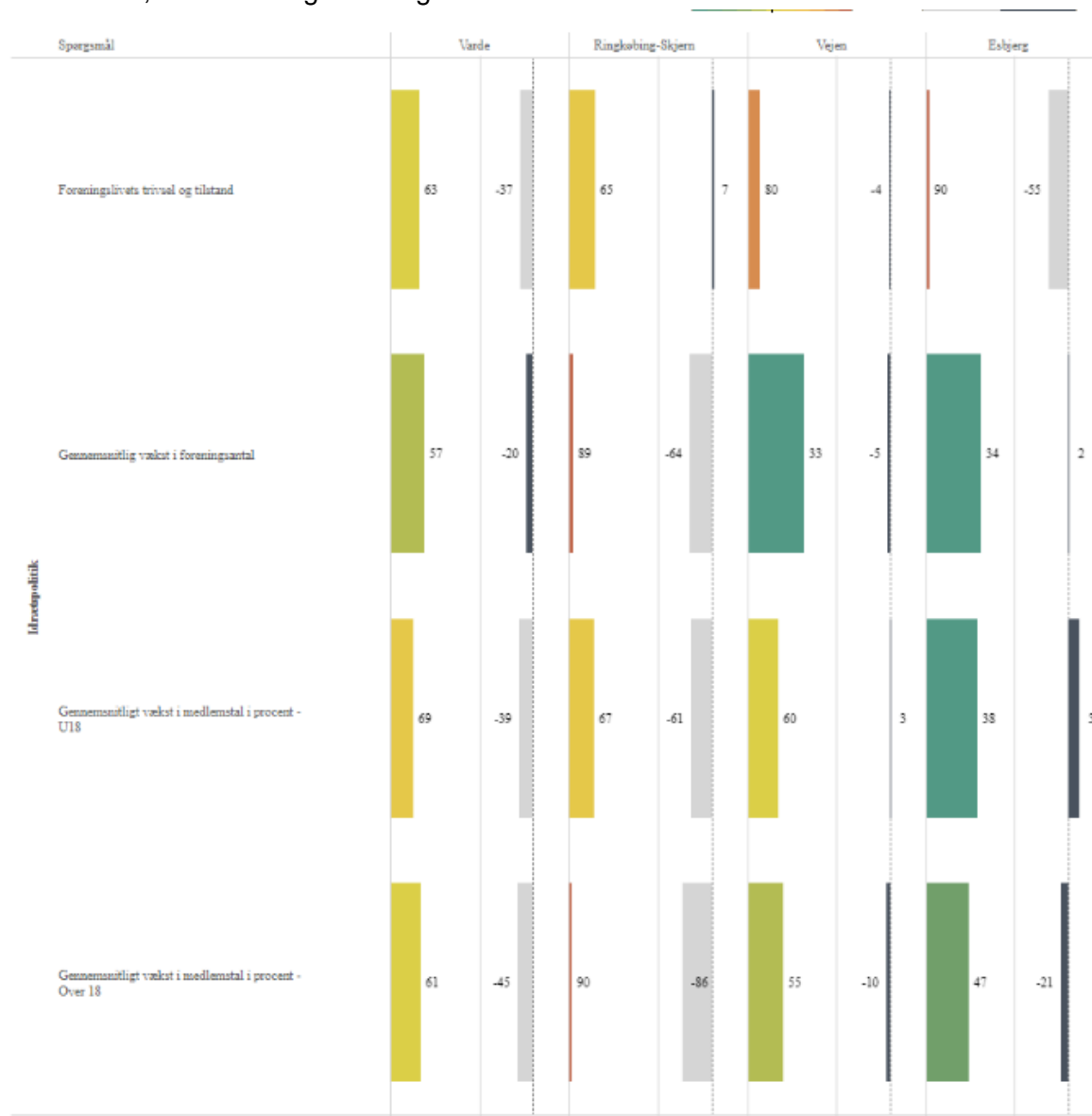
Læserbrev Fra Jørgen Nielbæk (V) 3. november 2017.

<https://www.jv.dk/debatvarde/Gratis-fritidsfaciliteter-i-hele-Varde-Kommune-hvorfor/artikel/2556127>

Læserbrev fra Peter Nielsen (V) jv, 4. november 2017.

<https://www.jv.dk/debatvarde/Foreningerne-skal-stortrives/artikel/2556634>

Varde, ligger i den tunge ende på landsplan målt på relevante parametre for idrætspolitik. Det fremgår af seneste kommuneundersøgelse foretaget i 2017 af Danmarks Idrætsforbund (DIF). Her ligger Varde blandt de tre kommuner nok øverst, men i sammenligning med resten af landets kommuner er alle tre kommuner i den "tunge" ende. Nedenstående figur viser i de farvede søjler kommunernes placering i forhold til de 93 deltagende kommuner. De blå/grå søjler indikerer placeringsfald/stigning i forhold til 2013-undersøgelsen. Her ses det desuden, at Varde er gået tilbage siden 2013.³

For knapt et år siden gennemførte idrætsrådet et dialogmøde med stor deltagelse fra det daværende byråd. Peer Nedergaard, en indlægholder fra DIF, konkluderede, at det i hans research ikke var muligt at finde en kommune, hvor foreningerne har en højere egenbetaling, end det er tilfældet i vores kommune. Esbjerg havde tidligere gratis haller, men reducerede først lokaletilskuddet til 94,5% og senere til 82%. Det gav foreningerne i

³ DIF-analyse – Idrætsforeninger i Danmark – Rammer og Vilkår 2017. Link: https://www.dif.dk/da/Politik/Nyheder/DIF_Analyser/Idraetsforeninger_i_Danmark#Tableau%20pr%C3%A6sentation%20med%20unders%C3%B8gelsens%20parametre

kommunen svære økonomiske problemer. Herunder ses to artikler bragt i Jydske Vestkysten dengang.

RIBE-BRAMMING

ESB ONSDAG 2. SEPTEMBER 2015

RHK frygter for kommunens sparekniv

Besparelser: Ribe Håndboldklubs medlemmer risikerer store kontingentstigninger og mister måske værdifuld, frivillig arbejdskraft, hvis kommunens budgetbesparelser for halleje gennemføres som foreslået.

Af Kåre Welinder,
KWE@jv.dk

RIBE: – Det er jo helt bindeligt at skære så voldsomt i tilskuddet på én gang.

Sådan siger kasserer i Ribe Håndboldklub, Vagn Andersen, efter at han har regnet på tal fra Esbjerg Kommunes budgetoplæg, hvor tilskud til blandt andet halleje og andre driftsudgifter for idrætsforeninger, nedsettes drastisk.

I dag får RHK en godtgørelse fra kommunen til hal-

leje på 94,5 pct, men dette skæres ned til 82 pct. ifølge budgetoplægget for 2017.

Frivillige mister lysten

I kroner og øre betyder det, at Ribe Håndboldklub skal betale 175.000 kr. mere for halleje i 2017, og da man idag betaler 75.000, så vil hallejen komme helt op på 250.000 kr. årligt.

– Jeg synes, det er lidt barskt. Det bliver en så stor merudgift, at hvert medlem i RHK skal betale 500 kr. mere i kontingent, hvis de skal

betale for besparelserne. Og omvendt, hvis kontingentet ikke skal stige, så skal klubben finde pengene andre steder, og det betyder, at de penge, vi i dag henter ved frivilligt arbejde, dem kan vi sende direkte til kommunen i stedet for til vores eget ungdomsarbejde, siger Vagn Andersen, der også ser en anden negativ effekt, hvis et overskud fra frivilligt arbejde ryger til kommunen.

– Måske frivillige måske mister lysten til at hjælpe,

fordi de ved, at pengene vil gå i kommunkassen frem for til ungdomsarbejdet i en klub, hvor over 90 pct. af medlemmerne er unge, siger Vagn Andersen.

Han ved ikke rigtigt, hvad han skal mene om kommunens store besparelser for kulturlivet.

– Vi frygtede en stigning, men vi havde ikke i vores vildeste fantasi forestillet os, at vi skulle betale 18 pct. selv i halleje. Men måske vi bare har været naive.

FAKTA

Brev til kommunen

■ Så sent som 29. juli 2015 sendte Ribe Håndboldklub, Ribe Fodboldklub, Ribe Bordtennisklub, Ribe Badmintonklub og Hviding Idrætsforening et samlet brev stilet til Kultur og Fritid i Esbjerg Kommune, hvor man påpegede vigtigheden af, at kommunens foreningsliv ikke bør rammes med yderligere, når kommunen skal lave budgetbesparelser.

Esbjergs foreninger er truet på eksistensen

Dødsstød: Udsigt til yderligere stigninger i lokaletilskud får foreningerne til at spå om en dystre fremtid.

Af Susanne Kristine Jensen
skj@jv.dk og
Søren Lintrup Silkjær
sil@jv.dk

ESBJERG: I årevis så Esbjerg sig som Danmarks idrætsby nummer ét. Nu er det tvivlsomt, om man har lov til at bære stemplet idrætsby. Det mener formand for Esbjerg Idrætsråd Villy Grøn med udsigten til omfattende besparelser på foreningslivet:

– Der kommer udmeldelser, og aktiviteter vil lukke ned. Om foreninger lukker, ved jeg ikke. Heldigvis er der en stærk vilje til at kæmpe ude i foreningerne.

ESG Badmintonklub med næsten 800 medlemmer forudser betydelige kontingentstigninger og nedskæringer i trænerstaben med medlemsnedgang som konsekvens:

– Dette her får voldsomme konsekvenser for klubben, spår formand Jørn Gade.

Pest eller kolera for IF92

Hos IF92 Håndbold har klubben stadig et underskud på 25.000 kr. som resultat af kommunens sidste

IF92 Håndbold er en af de klubber, der frygter for livet med udsigt til nye nedskæringer. Så sent som i sidste uge holdt klubben krisemøde, dels pga. manglende hænder og dels pga. et stort underskud.

Arkivfoto: Bjørn Djuvick

nedjustering af lokaletilskuddet.

– Hvis vi sidst skulle have dækket udgifterne, skulle vi have sat kontingentet for en seniorspiller op fra 1500 til 1800 kr., og det ville vi miste for mange medlemmer på,

så det gjorde vi ikke. Derfor har vi nu et underskud i kassen, vi kæmper med, forklarer formand Kitt Larsen.

Med kun omkring 170 medlemmer forudser hun en dystre fremtid for klubben, hvis det nye sparefor-

slag med yderligere nedsættelse af lokaletilskuddet gennemføres:

– Vi vil blive tvunget til at sætte kontingentet op så, og så mister vi medlemmer. Vi har mange studerende i klubben, og det har de ikke

FAKTA

Besparelserne

■ Et af spareforslagene lyder, at foreningernes lokaletilskud skal nedjusteres fra 94,5 til 82 procent. Samtidig med at gebyret for benyttelse af kommunale faciliteter forhøjes fra 5,5 til 18 procent af den fastsatte aktivitetstimerpris. Det effektiviseres fra januar 2017 og vil samlet over fire år give en besparelse på 15,4 mio. kr.

■ Lokaletilskuddet lå i 2014 på 96,5 procent, men blev for 2015 sat ned til 94,5 procent.

råd til. Så det er pest eller kolera for os, og på sigt betyder det nok, at små klubber som os må lukke.

Hos Esbjerg Svømmeklub ser de også kun et sted, hvor de ekstra penge skal komme fra:

– Vi vil være nødt til at sætte kontingentet op igen. Det kommer til at ramme hårdt, især i de familier, der har flere børn, lyder det fra formand Jørgen R. Sørensen.

6 OG 8 LÆS MERE

Pointen her er, at i Varde betaler foreningerne altså 25 procent af en i forvejen høj timesats. Som et par eksempler kan her nævnes, at Varde Håndboldklub (VHK) i 2016 havde udgifter til halleje for knapt 190.000 kroner. Varde Badmintonklub havde udgifter for 170.000 kroner, og Blåbjerg Håndboldklub for cirka 105.000 kroner.

VHK som eksempel

VHK, der er en af kommunens foreninger med omkring 200 medlemmer, gik i 2016 ud med et underskud på mere end 120.000 kroner og klarede sig i 2017 næsten i nul med et lille underskud, hvilket blandt andet skyldes, at frivillige trænere i klubben i høj grad var villige til at levere en indsats uden nogen form for kompensation i forhold til blandt andet kørselsgodtgørelse. Det betyder også, at de fleste trænere er forældre til børn på de hold, der trænes. Det kan altså snævert lade sig gøre, når en forenings brændstof er baseret på et høj grad af frivillighed, men er det rimeligt, at de frivillige også selv skal betale for at få lov at hjælpe? Det mener vi ikke. Til sammenligning med ovenstående artikler, skal det her nævnes, at senior kontingentet i VHK nu er på 2100 kroner. En reduktion af lokaletilskuddet vil således medføre kontingentforøgelser på knapt 300 kroner, hvilket med al sandsynlighed vil forværre medlemsnedgangen i Varde, som det fremgår af føromtalte kommunale undersøgelser.

Økonomi i landsperspektiv

Danmarks Statistik har lavet en opgørelse over, hvor meget landets kommuner bruger pr. indbygger på idræt. Sidste efterår bragte Danmarks Radio en artikel, der havde fokus på de store forskelle på landsplan.⁴ Her er vi placeret som nummer 83 ud af landets 98 kommuner. Statistikken er lagt i Excel jævnfør bilag 1. Igen skal vi fra Idrætsrådet understrege, at forringelser vil være dybt problematiske for Varde Kommunes foreningsliv.

Skal hallerne så være gratis?

Forvaltningens indstilling er, at det skal de ikke. Indstillingen er baseret på en antagelse om at gratis haller vil medføre over-booking med tomme haller til følge, hvilket vil være uacceptabelt for alle parter. Men hvori findes der belæg for, at det forholder sig sådan? Idrætsrådet har erfaret, at i kommuner såsom Horsens og Ikast, hvor man netop har gjort det gratis, er tomme haller ikke et problem. Hvorfor skulle det så blive det i vores kommune? Det er Idrætsrådets opfattelse, at vi i samarbejde med foreningerne og hallerne vil kunne lave en model i stil men den, der er i Horsens. Om hallerne i vores kommune skal være gratis eller ej, bør ikke være et spørgsmål om mistro til vores idrætsforeninger, men alene et spørgsmål om politisk vilje til at give idrætten et løft, hvor kun økonomi kan være en begrænsning. Det, der skal løfte os, bør være, at vi tror på, at vi kan indgå et partnerskab om at udvikle en af de allervigtigste kulturbærende institutioner i vores hverdag.

Hvad får vi ud af det?

Vi tror på, at vi kan blive bedre til at fastholde unge i at dyrke idræt. Vi tror på, at den største enkelt-betydende faktor er, at der leveres kvalitet på træningsbanerne. Derfor bør frivillighed som minimum kunne kompenseres, så de rette kvalifikationer kan tiltrækkes, og der kan ydes rimelige kompensationer. Først da vil foreningerne kunne udvikle sig. Det kan de ikke nu og slet ikke, hvis lokaletilskuddet reduceres yderligere. Foreningernes kontingentsatser, tror vi også, har en betydning. Det vil det ikke have for alle, men for nogen er økonomi en begrænsning, og hvis vi skal have fat i flere medlemmer, eller alene fastholde, bør det ikke være dyrere at dyrke idræt i vores kommune.

⁴ <https://www.dr.dk/nyheder/politik/kv17/stor-forskel-paa-kommunernes-udgifter-til-idraet>

Der er gennem flere år afsat puljemidler til udvikling og nye initiativer. Det, mener vi, er et anerkendelsesværdigt formål, men problematisk, da initiativerne stopper, når puljerne er tomme. Hvis en forenings fokus derudover ligger på overlevelse, må nye initiativer skubbes i baggrunden, hvilket giver smallere tilbud og ringere kvalitet for medlemmerne. Ved at fokusere på at give foreningerne bedre grundvilkår, giver vi dem samtidigt initiativet tilbage, hvor det hører til, nemlig i foreningsbestyrelserne.

Med hensyn til sundhed, så skal man ikke lede længe efter en sammenhæng mellem idræt, økonomi og sundhed.⁵ Selvfølgelig har det en betydning for vores generelle sundhed, at vi holder os fysiske aktive, men det er langt fra eneste. Idrætten, og foreningsidrætten især, er en værdi i sig selv, der skaber sammenhæng på tværs af alle tænkelige skel. Det skal vi passe godt på og skabe gode vilkår for. Vi skriver til jer nu, fordi det er nødvendigt at dette område prioriteres nu. Vi i idrætsrådet medvirker gerne i udviklingen af en model for hvordan vi kan få udnyttet vores faciliteter bedre, får flere aktive og sundere idrætsforeninger. Første skridt på denne vej er at få reduceret idrætsforeningernes egenbetaling markant og gerne helt.

Hilsen
Idrætsrådet

⁵ https://www.dif.dk/-/media/difdk/nyt/dif-s-opinion/2013_6/dif_opinion_6_2013.pdf?la=da